

15 Ιαν 2016

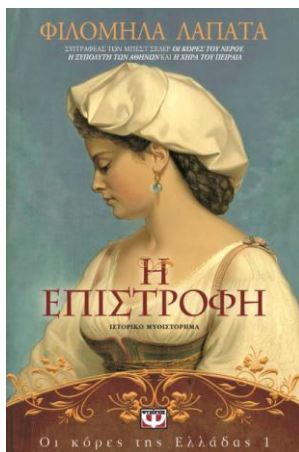
Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 1

ΦΙΛΟΜΗΛΑ ΛΑΠΑΤΑ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Σελ. 450, Οκτώβριος 2015



Με ένα εξαιρετικό βιβλίο, εγκαινιάζει τη συνεργασία της με τις εκδόσεις Ψυχογιός η Φ. Λαπατά. Το βιβλίο εντάσσεται στην σειρά «Οι κόρες της Ελλάδας», για την οποία η συγγραφέας αναφέρει: «Πρόκειται για μια μυθιστορηματική σειρά από γυναίκες Ελληνίδες, μέσα απ' τη ζωή και τις περιπέτειες των οποίων δίνεται η «τοιχογραφία» των τελευταίων διακοσίων χρόνων της ιστορίας μας».

Στην «Επιστροφή» οι κεντρικοί χαρακτήρες είναι δύο γυναίκες. Άλλωστε η συγγραφέας αρέσκεται να έχει γυναίκες πρωταγωνίστριες στις ιστορίες της. Η μία είναι η Κοραλία Τζάβαλου, χήρα αγωνιστή της επανάστασης του 1821, ιδιοκτήτρια λοκάντας (είδος ξενώνα) στην Αθήνα. Η άλλη είναι η Λέγκω Βαρβαρέσου, κόρη ευκατάστατης οικογένειας, ο πατέρας της οποίας ήταν ιδιοκτήτης μεγάλου μέρους του Ελαιώνα και επίσης αγωνιστής για την απελευθέρωση της Ελλάδας.

Η Κοραλία, όταν σκοτώθηκε ο άντρας της σε μια μάχη, έμεινε μόνη, όμορφη, νέα και χωρίς πόρους. «Η Κοραλία όμως δεν ήταν μια οποιαδήποτε γυναίκα Αθηναία-το είπαμε και θα το πούμε πολλές φορές ακόμα-είχε πείσμα, περηφάνια και τόλμη. Κι αν αργότερα της έλειψε κάποιες φορές το μέτρο, το παραβλέπουμε μπροστά στα τόσα άλλα προτερήματά της. Η Κοραλία δεν έμπαινε σε καλούπια. Μάλλον έσπαγε τα καλούπια.... μέσα σ' εκείνη τη γυναίκα χωρούν τα πάντα: αγάπη, πόνος θυμός, απόγνωση, συγκίνηση, κατανόηση, φιλία, τρυφερότητα, όρεξη για ζωή και η παραδοχή πως ο χρόνος είναι αμείλικτος και πως εκείνη έπρεπε να προλάβει να ζήσει». Με το πείσμα και την τόλμη που τη διακρίνουν, τρία χρόνια μετά το θάνατο του άντρα της, κάνει επέκταση στο σπίτι της, για να προσθέσει κάποια δωμάτια ακόμη και το μετατρέπει σε λοκάντα. Η έλλειψη ξενοδοχείων στην Αθήνα που μόλις έχει ελευθερωθεί, είναι περισσότερο από εμφανής. Οι ταξιδιώτες είναι αναγκασμένοι

να κοιμούνται σε χάνια, που δεν φημίζονται ούτε για την καθαριότητα, ούτε για τις ανέσεις που προσφέρουν. Οπότε η λοκάντα της Κοραλίας, φαντάζει σαν όαση.

Η Λέγκω είναι πανέμορφη και αγαπημένη του πατέρα της, αφού ο γιος της οικογένειας διήγε βίο έκλυτο. «Προφίλ για μενταγιόν. Μακρύς λαιμός. Βελούδινα μάγουλα. Συλλογισμένα μάτια. Αυτά τα μάτια... Ένα ζεστό καστανό με χρυσές πινελιές στη ίριδα... Κατόπιν το στόμα, μαλακό κι αισθησιακό και ύστερα ο όγκος των μαλλιών, μια ενεργειακή δύναμη... Το σώμα της ήταν λεπτό, λυγερό...». Όταν είναι 17 ετών και λίγο πριν παντρευτεί με τον Ρωμανό Δούκα, ο πατέρας της συλλαμβάνεται από τους Τούρκους γιατί συμμετείχε στην προετοιμασία της επανάστασης και είναι θέμα ημερών να τιμωρηθεί με απαγχονισμό. Η Λέγκω, για να αποτρέψει την επικείμενη καταστροφή και για να προστατέψει την ψυχική υγεία της μητέρας της που διαταράχθηκε σοβαρά από τα γεγονότα, τολμά να πάει στο βοεβόδα της Αθήνας. Εκείνες τις μέρες ο βοεβόδας έλειπε και τον αντικαθιστούσε ο Κερίμ Ασλάνογλου. Γενίτσαρος, νέος, μορφωμένος στην Ευρώπη και με εξαιρετικές προοπτικές ανέλιξης σε υψηλά αξιώματα. Θαμπώθηκε από την ομορφιά της. Για να ελευθερώσει τον πατέρα της, της πρότεινε να περάσει μια βραδιά μαζί του. Η Λέγκω δέχτηκε και ο Παναγής Βαρβαρέσος αφέθηκε ελεύθερος, χωρίς να μάθει ποιο ήταν το «αντίτιμο». Αλλά μετά από εκείνη τη νύχτα, ο Κερίμ και η Λέγκω ερωτεύτηκαν ο ένας τον άλλο. Η σχέση μιας κόρης αγωνιστή με τον εχθρό, είναι έγκλημα και προδοσία. Όταν αυτό γίνεται γνωστό στην οικογένεια, οι εξελίξεις είναι κατατριστικές και απρόβλεπτες. Και από αυτό το σημείο ξεκινούν όλα.

Το βιβλίο είναι πολυεπίπεδο. Σε πρώτο επίπεδο είναι ο «καθαρός» μύθος του στο συγκεκριμένο ιστορικό υπόβαθρο. Η εξέλιξη της ζωής των ηρώων, όπως τις εμπνεύστηκε η συγγραφέας, αλλά και διαμόρφωσε η Ιστορία. Σε δεύτερο επίπεδο, υπάρχει μια καταγραφή μιας σχεδόν αχαρτογράφητης «περιοχής», τόσο στο χρόνο όσο και στο χώρο. Το μυθιστόρημα εξελίσσεται από το 1800 περίπου ως το 1840, σε μια Αθήνα που τότε δεν ήταν παρά μια μικρή πόλη, άνευ ουσιαστικής σημασίας. Εδώ γίνεται εμφανές, ότι πριν από τη συγγραφή, προηγήθηκε εκτενέστατη και εξαντλητική έρευνα, για να βρεθούν και να ενταχθούν στην αφήγηση, όλες εκείνες οι γοητευτικές λεπτομέρειες (ονόματα οδών, τοπωνύμια, συνθήκες διαβίωσης κλπ), που τόσο προσθέτουν στο βιβλίο. Σε τρίτο επίπεδο, υπάρχει η ψυχογραφία των ηρώων. Οι ψυχολογικές-αλλά και διανοητικές-διακυμάνσεις και διαδρομές, περιγράφονται με επιστημονική ακρίβεια και οξυδέρκεια, όπως και οι διαπροσωπικές σχέσεις των χαρακτήρων. Τέλος, όλα αυτά, συνδυάζονται με την εξαιρετική αφηγηματική δεινότητα και την γραφή της Φ. Λαπατά, για να δημιουργήσουν ένα συναρπαστικό ανάγνωσμα, που μαγεύει με τη δύναμή του τον αναγνώστη. Από τα καλύτερα βιβλία της χρονιάς που μόλις πέρασε.

Αναρτήθηκε από Δημήτρης Μουρατίδης στις 3:19 π.μ. 1 σχόλιο: